

DATOS IDENTIFICATIVOS

Traballo Fin de Máster

Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	V03M137V01205			
Titulación	Máster Universitario en Xestión do Desenvolvemento Sostible			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Piñeiro García, María del Pilar			
Profesorado	Dopico Parada, Ana Isabel Gago Rodríguez, Alberto Labandeira Villot, Francisco Javier Méndez Martínez, Gonzalo Benito Piñeiro García, María del Pilar Rodríguez Daponte, María del Rocío Rodríguez Méndez, Miguel Enrique			
Correo-e	otremo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo fundamental do Traballo Fin de Máster é que o alumno consiga unha formación integral, mediante a realización dunha análise ou informe dun caso, proxecto ou experiencia vinculada á xestión dalgún aspecto do desenvolvemento sustentable. Deste xeito, esta materia debería servir como un instrumento para que o alumno adquira as habilidades necesarias na elaboración e redacción de informes, e na presentación pública dos resultados dos mesmos. Este tipo de habilidades son moi valoradas no campo empresarial, tanto se se trata de análise para o consumo interno dunha empresa como para traballos de consultoría externa. En consecuencia, esta materia está moi vinculada con todas e cada unha das materias que se imparten durante a titulación.			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Que os estudantes coñezan e comprendan os diversos aspectos do desenvolvemento sostible e as técnicas e ferramentas dispoñibles para a súa xestión.
B2	Que os estudantes sexan capaces de aplicar os coñecementos pertinentes a unha serie de situacións complexas relacionadas coa xestión do desenvolvemento sostible.
B3	Que os estudantes sexan capaces de tomar decisións sobre cuestións medioambientais cunha conciencia crítica e analítica.
B4	Que os estudantes sexan capaces de comunicar os seus coñecementos e conclusións sobre cuestións medioambientais de forma clara e sen ambigüidades, tanto a públicos especializados coma non especializados.

B5	Que os estudantes sexan capaces de aprender de forma autónoma os avances que se producen no ámbito do desenvolvemento sostible.
C1	Diagnosticar e avaliar os efectos da actividade humana e económica sobre o medio natural.
C2	Coñecer os principais métodos e técnicas disponibles para o tratamento dos residuos, as augas residuais, a contaminación atmosférica e calquera outro tipo de contaminación, así como as principais tecnoloxías de prevención da contaminación e de recuperación de medios contaminados.
C3	Estar capacitado para xestionar calquera tipo de emisión, vertido ou residuo, sexa cal sexa a súa orixe, aplicando as distintas tecnoloxías y tratamentos dispoñibles, así como para a súa administración desde o marco legal aplicable.
C4	Ser capaz de identificar, comprender e saber aplicar a normativa ambiental de ámbito internacional, nacional, autonómica e local aplicable en cada caso.
C5	Anticipar riscos ambientais derivados da normativa ambiental e incorporalos na estratexia da organización.
C6	Entender o problema ambiental coma un fallo de mercado e os posibles fallos do Estado na súa solución.
C7	Comprender os principais conceptos de economía ambiental e os instrumentos de política ambiental, as súas aplicacións na práctica e os seus efectos.
C8	Coñecer e saber aplicar os fundamentos da Avaliación de Impacto Ambiental e os conceptos xerais que rexen a materia, así como as principais metodoloxías e ferramentas que poden utilizarse para a consecución dos obxectivos que se plantexan.
C9	Ser capaz de desenvolver a Avaliación de Impacto Ambiental en todos aqueles contextos nos que se requira, elaborando os diferentes documentos parciais que conforman o Estudio de Impacto Ambiental.
C10	Desenvolver habilidades para aplicar os procedementos legais mediante os que se intenta previr ou correxir os efectos ambientais de determinados plans e programas, introducindo os criterios ambientais nas fases de toma de decisións anteriores ás de proxecto.
C11	Integrar as cuestións ambientais na estratexia e na xestión da organización co obxectivo de obter unha vantaxe competitiva.
C12	Coñecer e saber aplicar as diferentes ferramentas de xestión ambiental dispoñibles para as organizacións.
C13	Ser capaz de diseñar e implantar un Sistema de Xestión Medioambiental conforme a las normas vigentes que poida ser integrado no sistema xeral de xestión da organización.
C14	Comprender o concepto de responsabilidade social corporativa, ser capaz de elaborar unha memoria de sostenibilidade conforme ás normas establecidas e utilízala como medio de comunicación cos grupos de interese da organización.
C15	Entender a problemática económica, tecnolóxica e normativa das enerxías renovables e as súas posibilidades de utilización en diversos contextos.
C16	Capacidade para xestionar a enerxía e aplicar un enfoque de eficiencia enerxética.
D1	Capacidade de análise y síntese.
D2	Capacidade de organización e planificación.
D3	Comunicación oral e escrita.
D4	Capacidade de xestión da información.
D5	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar.
D6	Adaptación a novas situacións.
D7	Iniciativa e espírito emprendedor.
D8	Motivación para a calidade.
D9	Sensibilidade cara temas medioambientais.
D10	Capacidade para aplicar os coñecementos teóricos na práctica.
D11	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
D12	Capacidade de entender a linguaxe e propostas doutros especialistas.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Adquisición das competencias específicas do título (en función do traballo fin de máster realizado).	C1
	C2
	C3
	C4
	C5
	C6
	C7
	C8
	C9
	C10
	C11
	C12
	C13
	C14
	C15
	C16

Adquisición das competencias transversais do título.	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12
Adquisición das competencias básicas do título.	A1 A2 A3 A4 A5
Adquisición das competencias xerais do título.	B1 B2 B3 B4 B5

Contidos

Tema

Os estudantes realizarán un traballo fin de Máster- Implantación dun sistema de xestión ambiental segundo a norma ISO vinculado cos contidos do Máster. A continuación 14000 e/ou EMAS nunha organización.

relaciónanse algúns exemplos de posibles proxectos.

- Elaboración da memoria de sustentabilidade dunha organización.
- Cálculo da pegada de carbono dunha organización.
- Avaliación de impacto ambiental dun proxecto.
- Avaliación ambiental estratéxica dun proxecto.
- Valoración da implantación de procesos de produción limpa.
- Implantación de loxística inversa nunha organización.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	0	105	105
Presentacións/exposicións	20	5	25
Estudo de casos/análises de situacións	16	0	16
Actividades introdutorias	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	O alumno de xeito individual elaborará un documento sobre un tema obxecto de estudo no Mestrado. Trátase dunha actividade autónoma que inclúe a búsqueda e recollida de información, lectura, comprensión, manexo de bibliografía, redación, presentación, etc.
Presentacións/exposicións	Exposición individual por parte do alumno ante un tribunal do traballo fin de Mestrado.
Estudo de casos/análises de situacións	Sesións de orientación para a elaboración e defensa do traballo fin de máster (talleres). Exporanse casos e situacións para que o alumno sexa capaz de identificar as características desexables nos traballos fin de máster, así como os erros que non deben cometerse.
Actividades introdutorias	Actividade encamiñada a informar ó alumno sobre o traballo que debe realizar.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	O alumno será titorizado para o desenvolvemento do traballo fin de Mestrado por un titor nomeado pola Comisión Académica do Mestrado.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Traballos tutelados	Avaliarase a realización do traballo tanto no seu contido e redacción coma na súa presentación.	70	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C2 D2 A3 B3 C3 D3 A4 B4 C4 D4 A5 B5 C5 D5 C6 D6 C7 D7 C8 D8 C9 D9 C10 D10 C11 D11 C12 D12 C13 C14 C15 C16
Presentacións/exposicións	Avaliarase a exposición oral e a utilización de medios gráficos (por exemplo, Power Point), así como a asistencia a todas as presentacións dos alumnos do Máster.	(1)	D1 D2 D3 D7 D9 D10 D11 D12
Estudo de casos/análises de situacións	Valorarase a asistencia e participación aos talleres de apoio para a elaboración e defensa dos Traballos Fin de Máster.	(1)	D1 D3 D5 D7 D8 D12
Actividades introdutorias	Se valorará la asistencia y participación.	(1)	D3 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

As actividades sinaladas con (1) suporán un 30% da nota final da materia.

O traballo fin de máster valorarase polo seu contido e pola súa presentación, tanto escrita como oral, segundo os criterios establecidos no Regulamento para a elaboración e defensa do TFM que aproba anualmente a Comisión Académica do Máster.

Bibliografía. Fontes de información

Recomendacións

Outros comentarios

Para seguir e progresar adecuadamente nesta materia é necesario ter cursado con anterioridade as outras materias que forman parte desta titulación.